

Hr Kristen Michal
Peaminister

23.04.2025

Arupärimine seoses vaesuse levikuga Eestis

Lugupeetud hr Kristen Michal

Hiljuti on ajakirjandus kajastanud süngeid tulevikuprognose, mille järgi neljandik eesti inimesi vaesub ja enam saavad pihta noored pered.

<https://majandus.postimees.ee/8227566/sunge-ennustus-neljandik-eesti-inimestest-vaesub-enim-saavad-pihta-noored-pered>

2015. aastal seadis **Ühinenud Rahvaste Organisatsioon eesmärgi** – kaotada kõikjal vaesus ning tagada väarikus ja hea elukvaliteet kõigile – ja selle eesmärgi saavutamise tähtaja – 2030. Kümme aastat on selle nimel tööd tehtud, viis aastat on veel jäänud.

Selle sihini jõudmiseks on Eesti koostanud tegevuskava ja püstitanud mõõdetavad indikaatorid, mille saavutamist hindab Riigikantselei koos Statistikaametiga. Ülearu positiivseid tulemusi vaesuse kaotamise osas ei ole – seatud sihtideni ei ole jõutud ei absoluutse ega ka suhtelise vaesuse määra langetamisel. Statistikaameti 2023. aasta andmetest selgub, et sotsiaalsed siirded (v.a pensionid) aitavad ennetada vaid 9% elanikkonna sattumist suhtelise vaesuse piiridesse, kuid 20% elanikkonna puhul olemasolevatest meetmetest ei piisa.

Samas töötavad üldise vaesuse kaotamise sihi vastu Reformierakonna valitsuste maksutõusus ja toetuste kärpimised, sealhulgas paljulapseliste perede toetuste vähendamine.

Lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse paragrahvist 139 ja ülalpool kirjeldatud asjaoludest on meil Teile järgmised küsimused:

1. Kuidas edeneb Eestil vaesuse kaotamine ja hea elukvaliteedi tagamine kõigile? Kuidas hindate olukorda Eesti poolse tegevuskava ja mõõdetavate indikaatorite seiskohalt, mille saavutamist jälgib Riigikantselei koos Statistikaametiga?
2. Kuidas kavatseb Teie juhitud valitsus vaesuse küsimust lahendada? Milliste meetmega ennetate elanikkonna sattumist suhtelise vaesuse piiridesse, kui valitsus on tõstnud makse, aga majandusnäitajad ei taastu, elukallidus tõuseb ja inflatsioon viib ka esmatarbekaupade hinnad inimestel eest ära? Inimeste toimetulek on juba kõigest sellest halvenenud. Milles näete lahendust inimeste toimetuleku parandamiseks?

Arupärimine

3. Eesti riigil on ka peidetud pool, mis jääb väljastpoolt tulnud turistidele nägemata – vaesus ja ääremaastumine. Selline olukord on saartel, kui Eestimaa teises otsas – Võru, Valga- ja Põlvamaal. Kõige hullem seis on Eestimaa kolmandas nurgas – Ida-Virumaal, kus rohkem kui kolmandik elanikkonnast elab suhtelises vaesuses. Kõik need piirkonnad on läbisõitjate jaoks ilusad paigad toredate puhkamisvõimaluste ja korda tehtud linnaväljakutega, kuid vaesusnäitajate poolest jäävad need piirkonnad suurematele tömbekeskustele Tallinnale, Tartule, Harju- ja Tartumaale kõvasti alla. Mida teete selleks, et ääremaadel ja maapiirkondades inimeste toimetulekut parandada?
4. Reformierakond nimetab madalapalgaliste tulumaksusoodustuste süsteemi „maksuküüruks“ ja on asunud seda väljamõeldud „maksuküüru“ nüüd kangelaslikult kaotama, tekitades sellega iga-aastaselt riigieelarvesse kahju üle viiesaja miljoni euro ulatuses. Reformierakond sai sellest ise ka aru ja lükkas nn „maksuküüru“ kaotamise aasta võrra edasi. Mis takistab praegu Reformierakonnal loobuda nn „maksuküüru“ kaotamisest, mille tulemusena oleks vabanev rahahulk juba järgmisel aastal üle 500 miljoni euro, mis aitaks muuseas väga oluliselt lahendada inimeste vaesusprobleeme? Miks Te tahate tekitada riigieelarvele üle 500 miljoni euro miinust juurde ja süvendada vaesust?

Lugupidamisega,

Riina Solman
Riigikogu liige

Andreas Koberg

Peet Sobel

Helir-Valdmar Seedu

Tõnis Lukas

